

Johan van Reede, heer van Renswoude

Aan: Constantijn Huygens

16 december 1644

3851

Bron: Koninklijk Huisarchief, Archief Constantijn Huygens, G1-8.4

Voorlopige transcriptie

[Huygens tekende er op aan:] R. 24 10b. 44

[NB: In deze en volgende brieven gebruikt Johan van Reede een geheimschrift door bepaalde woorden te vervangen door letters, combinaties van letters of cijfers. Daarvoor worden verklaringen gegeven in de bijlage bij brief 3637 en/of door Huygens zelf in een aantekening boven het betreffende woord en/of door de editeur J.A. Worp. Deze verklaringen zijn gebruikt om de afkortingen zoveel mogelijk op te lossen, in ieder geval de eerste keer dat ze in de brief worden genoemd].

Mijnheere,

Van de mando et contramondo sal worden gedient, naedat den windt wil waeyen, dan alsoo die langer in een quaet gatt heeft gestaen, soo vrese maer weynich gaeten, maer indien GN [Huygens: onse staet], gelijk men in Laplandt doet, den doeck conde ontknopen om windt te geven nae wensch, gelijk men seyt dat KL3519121620262612 [Huygens: Holland meint te] doen 81220R [Huygens: aen Denemarcke] ende SE [Huygens: Sweden], om die 14122012 [Huygens: ghene] die 14121220 [Huygens: geen] GZ [Huygens: vrede] 28161182122261183013 [Huygens: will op 't lijf] te 2781181181220 [Huygens: vallen], soo waer 14211226 [Huygens: goed] 2812112224 [Huygens: weder] te ver2881015261220 [Huygens: wachten], gelijk tertia persona dat hyden aen ons heeft bekend, ende seyt het oock te sijn noot 258171228301017 [Huygens: noodsakelick] bijzonder als Y (Huygens: Vranckrijck] mede wou varen. Ende hoopen oock dat het van GR [Huygens: Denemarcke] een voerspoock is, daer sla geluck toe.

Indien het verplaetsen van mijn schoonsoon tot Bergen is uut die consideratie, als U.E. scrijft den 8den december, soo moete ick mijn gecontenteert houden, versoeke niettemin tot eyts beters hem in U.E. goede gratiën te reserveren.

De disputen vermeerderen daechelycke onder de generaels ende het schijnt het gemunt is om de nobiliteyt te extirperen met de bisschoppen ende papisten. Zijn Majesteyt heeft versocht salvoconduct van de commissarisen voor den hartoch van Richemont ende grave van Zuythampton om sijn antwoord alhier te brengen, waerop is gerescribeert, als Sijn Majesteyt haer wil kennen voor het Parlement van Engelandt, dat dan een salvoconduct sal worden gesonden. Andere seggen als die twee bovengenoemde heeren haer sullen adresseren aen haer als aen het Parlement. Een predicant heeft op stoel gebeden dat Godt de Heere des Con[ings] hart wilde verharden en de propositiën van vrede niet doen aennemen. In 't Parlement sijn 84 personen bedienende ampten, het minste waerdich tien duesent gl. jaerlijckx, daeronder mede van hondert, 50, 40, 30 en 20 duesent gl. Dese hebben duesenden van minder officieren onder haer, die mede vett sijn. Het is hard voor vleys en bloet van dit alles soo te scheyden, want in vrede die alle niet connen continueren. Een ontfanger van den impost heeft 30.000 gl. jaerlijckx ende soo sijn der met menichten.

U.E. gelieve tot borgemeester te Amersfoort voor gerecommandeert te houden jo. Johan van Wijnbergen, ende bevelende U.E. in de bewaringe Godes, blijve, mijnheere , U.E. ootmoedigen dienaer,

Johan van Reede

London, 16 december 1644

[Naschrift:] Gisteren is hier gearriveert een koetts, een Sweets commissaris van geboorte een Scotsman, genaemt Malren, een quaet teyken, heeft alleen credentialen aen het Parlement. Dit werck is eenige jaeren in den hooven geweest en nu eerst gaer gebacken. Aliquid monstri alitur; caveant sibi T, ofte volucres. Men seyt dat Cromwels regiment geheel naer huys is gelopen ende dat den grave van Montrose 1.500 Scotten sou hebben verslagen, elf lords gevangen.

Men seyt dat den Con[ing] de commissarisen in sijne royale pompe sou hebben ontfangen, sittende in sijne conincklijcke stoele ende veel gewapende om hem hebben, 'twelck de coluere van de commissarisen bleeck deed worden. Het schijnt te toonen dat hij noch niet soo deject was als men het presumeert ende hem acht.